

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm, In Tertiam Partem
Divi Thomae. Tomi Qvinque**

Mysteria Vitæ Christi, Et Utrivsqve Adventvs Eivs Accurata Disputatione Ita
complectens, vt & Scholasticæ doctrinæ studiosis, & Diuini verbi
Concionatoribus vsui esse poßit

Suárez, Francisco

Moguntiaë, M.DC.XVI.

5 De stella quæ Magis appartuit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94022](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94022)

etiam natos aliquo tempore ante apparitionē stellæ, cuius signum est, quia etiam alios necandos iussit, quos post ortam stellam natos esse certo comperiebat. Et hoc modo interpretor verbum illud Evangelistæ; à bimatu & infra, secundum tempus, quod exquieserat à Magis: quia scilicet considerato tempore ortus stellæ, humana quadam astutia arbitratus est intra tempus illud Redemptoris natiuitatem contigisse. Ex dictis in hac sectione obiter colligitur (si vera sunt, quæ supra de die Natiuitatis Christi diximus) hanc adorationem Magorum die veneris contigisse, quia Christus ortus fuit die dominica, & à Magis adoratus fuit eodem anno post tredecim dies. Neque obstat, quod in quibusdam decretis, quæ post sextam Synodum habentur in 3. tom. Con. & illi tribuuntur, in 8. eorum significatur, hanc diem fuisse dominicam. Nam (si attente legatur) non dicit diē dominicā Christum adoratum fuisse à Magis: sed illis stellam refulsisse, quod verum est. Quia (vt diximus) illis apparuit in die Natiuitatis Christi. Aliud vero ibi dicitur, ex quo posset nonnullum sumi argumentum, scilicet baptismum Christi accidisse die dominica: dicemus autem infra, hoc & illud mysterium in eadem die facta fuisse. Sed est facilis responsio. Fuerunt enim in eodem die mensis, id est, sexto Ianuarij, qui non semper est idem hebdomadæ dies; vt per se constat.

Adoratio
Magorum die
veneris con-
tingit.

Obiectio.

Responsio

SECTIO V.

Quæ fuerit stella, quæ Magis apparuit, & quomodo moueretur, ac eos duceret.

Stella, quæ
Magis ap-
paruit, non
fuit ex cele-
stibus
D Thom.
Chrysost.
Damasce.

Basil.

Origen.

August.

Fulgent.
Leo. Papa

Stella à Ma-
gis visa ca-
teris illustri-
oribus syderi-
bus
Leo Papa
Ignat.
Chrysost.

DE stella, quæ Magis apparuit, concursus est omnium sententia, non fuisse aliquam ex celestibus. Itadocet D. Tho. hic art. 7. Vbi plures rationes adducit sumptas ex Chrysost. hom. 6. in Matth. quas Damascen. lib. 2. cap. 7. his breuioribus verbis complectitur. Sydas, quod Magis apparuit, non ex illis erat, quæ in ipso mundi ortu condita sunt. Id quod ex eo liquido perspicitur, quod ea nunc ab Ortū ad Occasum, nunc à Septentrione ad Austrum progrediebatur, nunc delitescerebat, nunc seferius aperiebat, id quod à syderum ordine, & naturâ discrepat. Et eadem prius docuerat Basilisus homilia de humana Christi generatione. Et eadem est sententia Origenis libr. 1. contra Celsum non longè à fine. Quam optime confirmat Augustin. libr. 2. cont. Faust. cap. 5. & serm. 3. de Epiphania, Fulgentius in serm. de Epiphania. Leo item Papa serm. 3. de Epiphania nouum sydas illud appellat. Quæ sententia (vt August. doctè indicauit) solum probabilior est, non certa. Nam rationes illæ ex motu eius desumptæ non omnino cogunt. Nam licet illa esset ex stellis celestibus, tueri poterat nato Christo relinquere, quod agebat, & ad Christum manifestandum descendere, nouoque modo, & inusitato moueri. Sed licet hoc diuina potentia facere potuerit: id tamen, quod facilius est, & pauciora miracula, minoremque immutationem ordinis vniuersi requirit, fecisse credendum est: multo autem facilius fuit nouam stellam concedere, quam è cælo diuellere, & vacuum illum locum relinquere, aut cælum ad illum replendum rarefacere, aut nouo, & inusitato corpore illum replere, ac rursus stellam, suo peracto ministerio illuc reducere. Adde stellam hæc, quæ Magis apparuit (vt Leo Papa. inquit serm. 1. & 3. de Epiphania) illustriorem, ac pulchriorem cæteris syderibus fuisse. Quod etiam docuit Ignatius epist. 14. ad Ephes. & Chrysost. supra, qui probat eluxisse plusquam solem, quia lucebat in die, hoc autem (vt ipse rectè argumentatur) non poterat stellis celestibus naturaliter cōuenire, cum ab ipso sole lumen accipiant, oportuit ergo, vt Deus illi lumen adderet: eadem autē facilitate potuit nouam stellam creare. Difficultas vero superest, cuius naturæ fuerit illa

Stella. In qua in primis certum existimo illam fuisse naturæ corporeæ, id est, verum corpus lucidum, & illuminans. Itaque neque fuit aliquid speciei tantum apparens, seu phantasticum, quia Euangelium apertè significat fuisse stellam exterioribus sensibus obiectam, atque lucentem: neque etiam fuit lux aliqua quasi subsistens, & per se separata: tum quia non est necesse hoc nouum miraculum sine necessitate fingere: tum etiam, quia stella significat corpus aliquod, & non tantū accidens. Et hinc fit illam stellam, ex materia, & forma substantiali fuisse compositam: hoc enim (vt supponimus) cōnaturale est omni corpori: & habuisse præterea lucem, quæ accidens est corporis illuminantis, quale illud fuisse, & nomen ipsum stellæ probat, & minus: quomodo enim dux viæ esse posset, nisi illuminando? Ex qua autē materia confiteri, qualis etiam eius forma fuerit, & quale lumen, valde incertum est.

Primum enim inquiri potest, an illa materia fuerit celestis, vel inferioris ordinis. Primum enim videtur nomen stellæ suadere, quod significat corpus aliq. celeste: Scriptura autem propriè intelligenda est, si cōmodè potest. Vnde fere omnes sancti supra citati hoc vocant celestē signum, seu à cælo datum. In contrarium vero est, quia non fuit necessarium aliquid nouum ex nihilo creari. Item quia oportuisset post illud breue tempus, vel stellam illam annihilari, vel cælo postea affigi, vt nunquam autem absurdum est.

Quare verisimilius videtur fuisse ex materia æthereâ seu elementari procreatam, vt sentit Abul. Matra 2 D. Thom. hic art. 7. ad 1. & hoc significant Patres, la à Magis quando dicunt illam non fuisse celestem stellam. Non enim solum intelligunt non fuisse ex numero celestium astrorum: sed etiam non fuisse illius ordinis, & naturæ. Et hoc ipsum significare voluit Origenes dicto lib. 1. contra Celsum, cum dixit illam esse ad similitudinem Comete. Non enim intelligit fuisse eiusdem rationis, quoad splendorem, & motum, sed solum quoad materiam, ex qua facta est. Nec nomē stellæ obstat: tum quia sæpè in Scriptura nominatur res, prout exterius apparet, seu prout vulgo nominatur: tum etiam, quia interdum nomē stellæ in Scriptura cometas significat, seu corpora lucida in aère apparentia, sicut & ipse aer interdum cælum appellatur.

Deinde inquiri potest, qualis fuerit forma, & species huius stellæ, an fuerit forma alicuius corporis simplicis, vel mixti, atque ita perfecta, vt ei fuerit cōnaturalis totus ille splendor, & lux. In quibus, si diuinare licet, dicendum est in primis fuisse tale illud corpus, vt ei fuerit cōnaturalis illa lux. Quia hoc non repugnat: imò tam facile fieri poterat virtute diuina, sicut in præternaturali subiecto, & alias prior effectus perfectior est, magisque diuinam sapientiam & Christi maiestatem demonstrans. Hinc vero probabile fit, corpus illud fuisse mixtum aliquod perfectum, quia non fuit corpus celeste (vt diximus) neque aliquod ex elementis, sunt enim valde imperfecta corpora, & nulli eorum tantum lumen cōnaturale est: præter hæc autem non dantur alia corpora simplicia.

Rursus de ipsa luce talis stellæ inquiri potest, quanta fuerit. Nam (quod ad essentiam spectat) verisimile est fuisse eiusdem rationis cum reliquis: de intentione vero Patres citati significant fuisse sole splendidiorem, vt patet ex Ignatio, Chrysost. Damasc. & alijs supra citatis, qui omnes inde argumentum sumunt, quod in meridie luceret, Ecclesia in hymnis Epiphaniæ canit, Quem stellæ, quæ solus radium vincit, decoret, ac lumine.

Nihilominus tamen non existimo necessarium, vt habuerit lucem intelliorem & maiorem luce solis, quia difficile creditur est perfectiorem lucem esse cōnaturalem alicui inferiori corpori, aut datam esse à Deo sine necessitate. Vt enim in meridie luce-

ret, &

Stella à Magis visa vere corporea, & lucida.

Dubium. 1.

Responsio. Materia stellæ à Magis visa qualis.

Origenes.

Dubium. 2.

Responsio.

Dubium. 3.

Responsio. Lux stellæ à Magis visa quantitas.

ret, & videri posset, satis erat, quod esset terra propinqua, & haberet lucem valde perfectam, & materiam admodum densam, hoc enim plurimum confert ad lucendum magis. Ex quo etiam obiter responderi potest ad curiosam interrogationem, si stella illa tam pulchra & lucida fuit, & in meridie lucebat, quomodo ab aliis hominibus preterquam à Magis visa non fuit, non solum in propinquis, sed etiam in remotis regionibus? Vel si visa fuit, quomodo non omnes in sui admirationem rapuit, & per totum orbem eius fama percubuit? Ratio enim fortasse est, quia cum esset terra vicina tantum in locis propinquis lucebat præsertim in die nocte vero fortasse eleuabatur, ita ut solum ab ijs qui syderibus cognoscendis vacabant, discerni posset, ut Niceph. inquit lib. 1. Hist. cap. 13.

Nicephor.

Ultimo tandem inquiri potest de motu, & motore huius stellæ. Quod enim stella illa moueretur ad ducendos Magos, verisimile est. Duplex enim est opinio in hac re. Altera dicit Magos non semper videri stellam, sed semel tantum in principio, postea disparuisse, donec iterum eis apparuit, quando egrediebantur Ierusalem, ut Bethlehem pergerent. Cui sententiæ videtur fauere illa verba Matthæi. *Ecce stella, quam viderant in Oriente, accedebat vos.* Tantum ergo visa fuit in Oriente, & postea non fuit dux itineris nisi ab Ierusalem vsque Bethlehem. Idem videtur iudicasse Magi illis verbis. *Vidimus stellam eius in Oriente.* Et hanc sententiam amplexi sunt Caietan. Matthæi 2. & Iansenius c. 9. Concordiæ, & tribui solet Basilio homil. de humana Christi generatione, & Aug. serm. 2. Epiphaniæ: sed hi sancti nihil clare dicunt. Vnde contraria sententia, scilicet stellam fuisse ducem Magorum, semperque eos fuisse comitam, & ab eis vitam, communis est antiquorum, Chrysostom. 6. in Matth. & 2. imperfecti, quem Theophylactus, Euthymius & alij sequuntur Matth. 2. vbi Hieron. idem indicat, & clarius Beda, & Leo Papa sermone 4. Epiphaniæ, & fauet hymnus Ecclesiasticus. *Ibant Magi, quam viderant, stellam sequentes prænam.* Et hæc sententia est satis verisimilis: oportebat enim homines ignorantes, & novos in fide sensibili signo duci, & ita D. Thom. hic hanc amplectitur sententiam. Neque Euangelium repugnat, quia non oportuit omnia explicare dici. Sed est ulterius animaduertendum ex eodem D. Thom. dupliciter posse intelligi Magos videri stellam, & illius ductui in Iudæam venisse. Primo, quod ipsa non fuerit localiter præsens in Oriente: sed tantum in Iudæa, seu supra Bethlehem, fuerit autem visa à Magis in Oriente existentibus, quoniam illam respicientes, & quasi ante oculos semper habentes in Iudæa venerint. Secundo, quod ipsa stella visa fuerit existens in Oriente, & semper comitata fuerit Magos venientes per viam, illisque iter demonstrans, sicut ducebat Deus populum Israel per desertum in columna nubis, & ignis. Et hic posterior modus est sine dubio verus, & ab omnibus citatis Patribus explicatus, & consentaneus illis verbis Euangelij. *Vidimus enim stellam eius in Oriente,* & euidentius illis, & ecce stella, quam viderant Magi in Oriente, accedebat eos vsque dum veniens staret supra vbi erat puer. Mota ergo fuit illa stella vsque ad locum natiuitatis Christi.

Chrysostom.

Ex quo facile intelligitur motum illum non fuisse naturalem, & ab intrinseco: sed ab aliquo intellectuali motore, erat enim motus quasi progressiuus, & (ut Chrysostomus & alij notant) interdum erat vniiformis: interdum vero per modum descensus, & aliquando quiete interrompebatur ex libertate motoris absque vlla alia Physica causa, ut videre licet, cum peruenit Bethlehem; tunc enim & stetit stella, & descendit prope ipsum locum natiuitatis Christi, ut illum euidentius designaret, quæ omnia non poterant, nisi ab intellectuali motore proficisci. Quis autem ille motor fuerit, non constat: verisimile au-

tem est non fuisse motam immediate à Deo, seu Spiritu Sancto, ut videtur indicari in hom. 2. imperfecti, sed media aliqua virtute Angelica, quia Deus cum commode fieri potest, operatur per causas secundas, & quantum ex Scripturis colligi potest, regulariter loquendo huiusmodi motus per Angelos operatur, atque in hac sententia est Abulen. supra, & hoc modo interpretari possumus Chrysost. hom. 6. in Matth. & Theophylact. ac Euthym. qui eum sequuntur, & Augustin. si author est operis de mirabilibus sacræ Scripturæ, in libr. 3. capit. 4. qui dicunt illam stellam non fuisse veram, sed inuisibilem aliquam virtutem in speciem syderis transfigurata, intelligunt enim non fuisse veram stellam cælestem, non tamen non fuisse verum corpus lucidum: quia vero inuisibilis virtus illam mouebat, & quasi per illam loquebatur, ideo dicitur fuisse inuisibilis virtus in speciem stellæ transfigurata, seu quasi assumens, & mouens corpus in figuram stellæ apparentem.

Dubium.

Vnum vero superest dubium, si Magi ab stella dirigebantur, quomodo diuerterunt à via, & necessarium fuit illis inquirere, vbi Christus natus esset. Respondetur, hoc confirmat, quod nuper dicebamus, stellam illam motam fuisse ab aliqua intelligentia, cuius arbitrio, & diuina in primis voluntate factum est, ut aliquando sese occultaret: vel radios luci continendo, suspendente Deo concursu sumum: vel ita sese eleuando, ut videri non posset. Verisimile autem est (quod Chrysostomus inquit) duxisse Magos vsque Ierusalem, & ibi sese occultasse, vnde factum est, ut ipsi putauerint ibi esse terminum itineris, & (ut Leo Papa inquit) *Regem natum in ciuitate regia fuisse requirendum.* Cur autem voluerit Deus occultari stellam magis, ut ipsi Christum in Ierusalem requirerent. Cur etiam consequenter voluerit permittere turbationem Herodis, & Innocentium eadem, eleganter disputatur à sanctis Patribus in citatis locis, qui varias rationes reddunt, quas D. Thom. attigit supra artic. 2. ad 3. summa earum est. Primo voluisse Deum Christi natiuitatem publice annuntiarum Iudæis per gentes: tum ut eorum ignorantia, & excæcatio indicaretur: tum ut ipsi verum proferrent testimonium de loco natiuitatis Messie, quo conuincerentur, ut scribit Leo sermo 2. de Epiphania, tum denique, ut Magi, qui erant primitiæ gentium, fidem suam, & animi constantiam manifestarent, & omnibus, quorum duces futuri erant, exemplo essent. Secundo, voluisse Deum permittere Herodis turbationem: tum ut illius tyranni crudelitas, & astutia ostenderetur: tum etiam, ut exemplo illo constaret nihil posse humana consilia aduersus diuinam, neque Christum fuisse interficiendum quando Reges terræ volebant, sed quando ipse voluit, ut eleganter tradit Fulgentius serm. de Epiphania. Tum denique, ut manifestaretur praua Iudæorum dispositio, qui simul cum Herode turbati, & Christi necem machinati fuerunt, ut notat Hieron. Matth. 3. Tertio, voluisse Deum eadem Innocentium permittere: tum propter eorum commodum, & gloriam, ut veri martyres efficerentur, ut est constans totius Ecclesiæ, & Patrum omnium sententia, ut agentes de baptismo latius dicturi sumus: tum etiam, ut Christus omnibus modis à martyribus testimonium acciperet, & quædam futurorum martyrum semina ac initia statim iacerentur, & ut in infantibus, in quibus nullum meritum, aut dispositio inueniri poterat gratia Christi, & singularis prærogatiua martyrij euidentius commendaretur, ut Bernardus inquit, sermone de Innocentibus. Præterea, ut opere ipso infantes infanti Christo deseruirent, eiusque natiuitatis testes essent, vel quia dum in eis completur prophetia illa, *Rachel plorans filios suos*, signum natiuitatis Messie datum est, vel quia dum propter Christum natum occiduntur, certissimum illi testimonium præbent. Vnde etiam factum,

Responsio.

Chrysostom.

Leo Papa.

D. Thom.

Leo Papa.

Fulgent.

Hieronym.

Innocentius.

eadem cur à

Deo permisc.

sa.

Bernard.

Jerem.

ctum, ut non solum testes, sed etiam præcones eiusdem natiuitatis extiterint. Nam ut eleganter inquit Leo Magn. sermo. 2. de Epiphania. *Et scititia Herodis volens primordia suspecti sibi regis extinguere, huic dispensationi nesciens seruiebat, dum atroci interius facinori, ignotum sibi puerum indiscreta infantium cade persequitur, annuntiatum cælitus dominatoris ortum insignior vbiq; fama loqueretur, quam promptiorem ad narrandum, diligentiore faciebat, & superna significationis nouitas & cruenti simi persecutoris impietas.*

SECTIO VI.

Quomodo visa stella Magi cognouerint Christi Natiuitatem.

FVit quorundam sententia Christi Natiuitatem potuisse à Magis per Astrologiæ scientiam, & stellarum constellationem agnosci. Ita docuit Petrus de Aliaco. q. 30. in Genes. ut latius tractat Sixtus Senen. libr. 6. Bibl. annotat. 10. Cui sententiæ videtur fauere Hieronymus in 47. capit. Isai. circa finem, dicens, *Magi de Oriente venerunt Domini stellam se vidisse dicentes, vel ex artis scientia, vel ex vaticinio Balaam propheta sui.* Et similia verba reperiuntur nomine Aug. lib. 3. de mirabilib. Scripturæ capit. 4. Sed est sententia prorsus falsa, nec potest habere nisi hereticum fundamentum: nimirum generationes hominum fatali quadam necessitate ex stellarum constellationibus provenire: quod est hæreticum, humanamque libertatem destruens. Et multo absurdus, ac intolerabilis est id sentire de diuinis operibus, ab supernaturalibus mysterijs, in quo ordine Christi conceptio, & Natiuitas existunt. Legatur contra hunc errorem generaliter Leo Papa epist. 91. vel iuxta alios codices. 93. ad Turibrum, & in speciali tractando de hoc mysterio Gregorius Nyssenus, Oratione de Natiuitate Christi, Chrysostomus, & ceteri Græci in Mattheum, Greg. Papa. homil. 10. in Euang. August. serm. 6. Epiph. & 2. libr. cont. Faust. cap. 5. & sequentibus, qui tamen præcipue disputant de stella, quæ Magis apparuit, & recte dicunt non potuisse illam esse fatum pueri, sed (si ita loqui liceat) potius puerum stellæ fatum appellandum esse. Quia non puer propter stellam, sed stella propter puerum demonstrandum exorta est. Vnde eleganter Petrus Chrysolog. sermo. 156. circa illud verbum *Stellæ eius habere*, inquit, *capit stellam vnam, totam, qui fecit, habet, & continet creaturam: qui habet stellam, non habetur à stella, neque ipse agitur cursu stellæ: sed ipse stellæ agit cursum, cuius per cælum sic cursum dirigit, sic moderatur incessum, sic viam temperat, ut Magorum seruat, & mittatur ad egressum.* Quocirca verbum supra citatum ex Hieronymo, obiter tantum dictum esse videtur, & non affirmando: sed sub disunctione quadam. Potest præterea ita exponi, ut non sit sensus, potuisse Magos visa stella ex illa per artis scientiam cognoscere Christi Natiuitatem: sed quod arte iuuari potuerint ad intelligendum eam stellam fuisse nouam, & inusitatam. Eadem expositio adhiberi potest verbis Augustini, quæ obscuriora sunt, quamquam ille liber incertæ est authoritatis.

Secunda sententia est, Magos, qui successores erant Balaam, ex vaticinio illius fuisse edoctos orituram aliquando stellam, quæ Natiuitatem Regis cuiusdam Iudæorum indicaret, iuxta verbum illud Num. 24. *Orietur stella ex Iacob, & consurgat virga de Israel*, ac propterea summa cura, ac sollicitudine obseruasse, & expectasse ortum illius stellæ, & ideo illa visa statim fuisse motos ad quærendum Regem per eam indicatum. Hæc est communis antiquorum Patrum sententia, Orig. hom. 13. 15. & 18. in Num. & lib. 1. cont. Celsam, Basil. dicta homil. de humana Christi generatione. Qui addunt, forsitan per aduentum Domini sensisse Magos suorum Deorum, seu potius demo-

num potestatem debilitatam, indeq; cœpisse cognoscere magnæ virtutis esse Regem natum, & per stellam indicatum. In eadem sententia sunt fere omnes expositores Matth. 2. Hieronym. Theoph. Euthym. Anselm. Chrysostom. in imperfecto homi. 2. Idem fere omnes Patres in homilijs de Epiph. Leo Pap. præsertim serm. de stella, & Magis, & bene Petrus Chrysostom. serm. 156. Non curiositate, inquit, Chaldaea, non arte magica, sed Iudaica prophetia: & sermo. 157. Non Chaldaea arte, sed de prisca sanctorum traditione maiorum. Erant isti de genere Noe, de filijs Abrahæ, qui Christum nasci per Deum didicerant, non per artem, eumque hominem Deum Regem moriturum alto cognouerant Sacramento. Quibus verbis indicat hic author non ex sola prophetia Balaam: sed etiam ex maiorum traditione habuisse Magos fidem de aduentu Christi, & ex illa motos fuisse, ut ad Christum adorandum festinarent. Eandem sententiam per prophetia Balaam docuit Hieronym. lib. de Passione Domini, cap. 13. & idem sentiunt Hieronym. Isai. 47. Augustinus lib. 3. de mirabilibus sacre Scripture, & Gregor. Nyssenus oratio de sancta Christi Natiuitate Denique Ambros. lib. 2. in Lucam capite. de Magis. Accedit, etiam prophanos auctores tradidisse per totum Orientem famam percrebuisse, Regem quendam nasciturum in Iudæa fuisse, qui rebus omnibus potiretur. Ita colligitur ex Cicerone libro. 2. de diuinatione, & Suetonio in vita Vespasiani: & tradunt ex nostris Orosius libr. 6. capite. 6. & Æge-geppus libr. 5. & alij.

Dicendum tamen est, Magos simul cum externo signo stellæ habuisse internum lumen, ac diuinam illustrationem. Ita docet D. Thom. hic art. vltimo: & videtur mihi constans, ac certa sententia, quam ipsi verbis docuit Leo Papa ser. 1. de Epiphania. *Dedit ergo aspicientibus intellectum, qui præstuit signum, & quod fecit intelligi, fecit inquiri, & se inueniendum obtulit requisitus: & sermo. 3. Magnitudinem significationis intelligunt, agente hoc sine dubio in eorum cordibus inspiratione diuina, ut eos tanta visionis mysterium non lateret, & quod oculis ostendebatur in solium, animis non esset obscurum, & ser. 4. Præerat huic miraculo gratia Dei, & c. & inferius, quasi exponens secundum sententiam supra citatam, inquit. *Quamuis autem diuina dignationis, & hoc munus, ut cognoscibiles gentibus fieret Natiuitas Saluatoris, ad intelligendum tamen miraculum signi potuerunt Magi etiam de antiquis Balaam prænuntiationibus commoneri.* Idem sentit Fulgentius sermo. de Epiph. & latè Chrysolog. serm. 156. & sequentibus de eodem mysterio, & Augustinus serm. 7. *Hinc stellam, inquit, (sicut intelligitur) admirati, cuius etiam esset, consequenti reuelatione nosse meruerunt, Regis videlicet Iudæorum, eoque nato, cum & hoc eius gratia cognouissent, ad eum adorandum hodie occurrere potuerunt, & optime etiā Chrysostom. hom. 6. in Matth. Qui hoc confirmat, simul cum Augustino supra, quia Magi non venerunt ad Christum sola cogitatione, & ipse regni temporalis: tum quia non sperarent illum futurum temporalem Regem suum, sed gentis alienigenam etiam, quia magno periculo se exposuerunt, notum Regem in alieno Regno, & in ciuitate regia, & coram Rege qui tunc regnabat, futurum successorem quærentes. Præterea, quia infantulum adorarunt nulla Regis videntes insignia, cuius gratiam tunc captare non poterant, si tantum homo, & Rex temporalis futurus crederetur, quandoquidem eorum obsequium non agnoscebat, neque etiam apud illius parentes humanam aucupari beneuolentiam, seu adulationem potuerunt, cum eos pauperes, & inopes esse prospicerent. Denique quia ad patriam redeunt nullo spectato temporali præmio. Cognouerunt igitur Christum esse plus quam hominem, & Regem plus quam temporalem: atqui huiusmodi cognitionem sine gratia Spiritus Sancti habere nequiverunt. Eo vel maxime, quod suis muneribus insignem quandam de Christo cognitionem declararunt, ut supra**

Leo Papa

Petr. Alia-

cent.

Six. Senen.

Hieronym.

August.

Leo Papa

Greg. Nyss.

Chrysost.

Greg. Papa.

August.

Pet. Chryl.

Numer. 24.

Orig.

Basil.

Isidor.

Hieronym.

Augustin.

Greg. Nyss.

Ambros.

Cicer.

Sueton.

Orosius.

Ægepp.

Visa stella.

interius il-

luminari

Magi.

D. Thom.

Leo Papa.

Fulgen.

Chrysost.

August.

Chrysost.

Fides, & re-

ligio Mago-

rum insignia.